

ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ З ПРОМИСЛОВОЇ БЕЗПЕКИ, ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА ГІРНИЧОГО НАГЛЯДУ

НАКАЗ

від 29 липня 2009 року № 119

Про затвердження Правил безпеки при заготівлі і переробці брухту та відходів чорних і кольорових металів

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
20 серпня 2009 р. за № 793/16809

Відповідно до Закону України «Про охорону праці»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Правила безпеки при заготівлі і переробці брухту та відходів чорних і кольорових металів (далі — Правила), що додаються.
2. Уважати такими, що не застосовуються на території України, «Правила безопасности при заготовке и переработке лома и отходов черных металлов», затверджені Мінчорметом СРСР від 11.03.87 і Держгіртехнаглядом СРСР від 31.03.87.
3. Наказ набирає чинності через 10 днів після державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.
4. Начальнику управління організації державного нагляду в металургії, енергетиці, будівництві та котлонагляду Іванченку В. І. забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
5. Начальнику управління нормативно-правового та юридичного забезпечення Прохорову В. В. унести зміни до Державного реєстру нормативно-правових актів з питань охорони праці та розмістити цей наказ на веб-сайті Держгірпромнагляду.
6. Заступнику начальника відділу персоналу, діловодства та спецроботи Кравцю В. Ю. забезпечити опублікування наказу в засобах масової інформації.
7. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Комітету Дунаса С. В.

Голова Комітету

С. О. СТОРЧАК

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Державного комітету України з
промислової безпеки, охорони праці та
гірничого нагляду
від 29 липня 2009 р. № 119

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
20 серпня 2009 р. за № 793/16809

ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ ПРИ ЗАГОТІВЛІ І ПЕРЕРОБЦІ БРУХТУ ТА ВІДХОДІВ ЧОРНИХ І КОЛЬОРОВИХ МЕТАЛІВ

І. ГАЛУЗЬ ЗАСТОСУВАННЯ

Ці Правила поширюються на всіх суб'єктів господарювання незалежно від форм власності, що заготовляють і переробляють брухт та відходи чорних і кольорових металів, а також на всіх суб'єктів господарювання, які пов'язані з проектуванням, будівництвом, реконструкцією, виготовленням, монтажем, налагодженням, ремонтом і експлуатацією устаткування при заготівлі і переробці брухту та відходів чорних і кольорових металів (далі — підприємства).

ІІ. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Проектування, будівництво, реконструкція і експлуатація підприємств (цехів або дільниць) по заготівлі і переробці брухту та відходів чорних і кольорових металів та їх устаткування повинні здійснюватись відповідно до Санітарних норм і правил СНиП 2.09.02-85* «Производственные здания» (далі — СНиП 2.09.02-85*), Державних санітарних правил планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.06.96 № 173, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 24.07.96 за № 379/1404 (далі — ДСП 173-96), та Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій від 19.10.2004 № 126, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04.11.2004 за № 1410/10009 (далі — НАПБ А.01.001-2004).

2.2. Не допускається будівництво (реконструкція, технічне переоснащення) виробничих об'єктів підприємств (цехів або дільниць) по заготівлі і переробці брухту та відходів чорних і кольорових металів без попередньої експертизи проектної документації на її відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці у порядку, передбаченому Положенням про порядок проведення державної експертизи (перевірки) проектної документації на будівництво та реконструкцію виробничих об'єктів і виготовлення засобів виробництва на відповідність їх нормативним актам про охорону праці, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.06.94 № 431 (НПАОП 0.00-4.20-94).

2.3. Прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом (реконструкцією) підприємств (цехів або дільниць) по заготівлі і переробці брухту та відходів чорних і кольорових металів здійснюється відповідно до вимог Порядку прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України

від 08.10.2008 № 923 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 20.05.2009 № 534).

2.4. Підприємство, яке розпочинає (продовжує) виконання робіт підвищеної небезпеки або експлуатацію об'єктів, машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, повинно отримати дозвіл відповідно до Порядку видачі дозволів Державним комітетом з нагляду за охороною праці та його територіальними органами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.10.2003 № 1631 (НПАОП 0.00-4.05-03).

2.5. Основні принципи управління охороною праці на підприємствах по заготівлі і переробці брухту та відходів чорних і кольорових металів повинні відповідати нормативно-правовим актам з охорони праці.

2.6. Усі підприємства повинні мати затверджені роботодавцем інструкції з охорони праці.

Інструкції з охорони праці повинні відповідати вимогам Положення про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженого наказом Комітету по нагляду за охороною праці України Міністерства праці та соціальної політики України від 29.01.98 № 9, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.04.98 за № 226/2666 (далі — НПАОП 0.00-4.15-98), Порядку опрацювання і затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві, затвердженого наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 21.12.93 № 132, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 07.02.94 за № 20/229 (НПАОП 0.00-6.03-93).

У кожному структурному підрозділі підприємства повинен бути затверджений перелік інструкцій з охорони праці.

2.7. На підприємстві (в цеху або на дільниці по заготівлі і переробці брухту та відходів чорних і кольорових металів) повинні бути затверджені плани локалізації та ліквідації аварійних ситуацій та аварій відповідно до Положення щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій, затвердженого наказом Комітету по нагляду за охороною праці України Міністерства праці та соціальної політики України від 17.06.99 № 112, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.06.99 за № 424/3717 (НПАОП 0.00-4.33-99).

2.8. Порядок навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників на підприємстві здійснюється відповідно до вимог Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 № 15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 231/10511 (далі — НПАОП 0.00-4.12-05).

Працівники, які у встановленому порядку не пройшли навчання, інструктаж і перевірку знань з питань охорони праці, до роботи не допускаються.

2.9. Для усіх працівників при прийнятті на роботу і за місцем роботи необхідно забезпечити проходження інструктажів з пожежної безпеки відповідно до вимог Типового положення про інструктажі, спеціальне навчання та перевірку знань з питань пожежної безпеки на підприємствах, в установах та організаціях України, затвердженого наказом Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи від 29.09.2003 № 368, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.12.2003 за № 1148/8469 (НАПБ Б.02.005-2003).

2.10. Працівники віком до вісімнадцяти років і жінки не допускаються до робіт на підприємстві (в цеху або на дільниці по заготівлі і переробці брухту та відходів чорних і кольорових металів), передбачених Переліком важких робіт і робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці неповнолітніх, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.03.94 № 46, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28.07.94 за № 176/385, і Переліком важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України

від 29.12.93 № 256, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.03.94 за № 51/260, а також до підймання та переміщення вантажів вручну вище меж, зазначених у Граничних нормах підймання і переміщення важких речей жінками, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10.12.93 № 241, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 22.12.93 за № 194, та Граничних нормах підймання і переміщення важких речей неповнолітніми, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22.03.96 № 59, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 16.04.96 за № 183/1208.

2.11. У кожному цеху (дільниці) повинен бути складений перелік робіт з підвищеною небезпекою, затверджений роботодавцем.

2.12. Роботи з підвищеною небезпекою необхідно проводити за нарядом-допуском встановленої форми. Наряд-допуск, що видається відповідальному виконавцю робіт перед початком робіт підвищеної небезпеки, повинен бути оформлений відповідно до вимог «Положення о применении нарядов-допусков при производстве работ повышенной опасности на предприятиях и в организациях Министерства металлургии СССР», затвердженого наказом Міністерства металургії СРСР 20.06.90 (далі — НПАОП 27.0-4.02-90).

У наряді-допуску, виданому на проведення робіт підвищеної небезпеки, повинен бути зазначений повний обсяг організаційних та технічних заходів, вжиття яких забезпечить безпечне проведення робіт у конкретних умовах.

Перелік посад керівників та фахівців, які мають право видавати наряди-допуски, повинен затверджуватися уповноваженою посадовою особою підприємства.

2.13. Порядок видачі, зберігання і користування засобами індивідуального захисту повинен відповідати вимогам Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуального захисту, затвердженого наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 24.03.2008 № 53, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21.05.2008 за № 446/15137 (далі — НПАОП 0.00-4.01-08).

Не дозволяється допускати до роботи працівників, які не мають відповідного спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту.

2.14. Роботодавець зобов'язаний забезпечити всіх працівників спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального захисту, а також запобіжними пристосуваннями відповідно до вимог Норм безплатної видачі спеціального одягу, спеціального взуття та інших засобів індивідуального захисту працівникам металургійної промисловості, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 27.08.2008 № 187, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 01.10.2008 за № 918/15609 (далі — НПАОП 27.0-3.01-08), а також мийними і знешкоджувальними засобами згідно з нормами чинного законодавства.

2.15. Працівники, зайняті на роботах із шкідливими умовами праці, безкоштовно забезпечуються молоком або іншими рівноцінними харчовими продуктами згідно з нормами чинного законодавства.

2.16. Роботодавець зобов'язаний за свої кошти забезпечити фінансування та організувати проведення попереднього (під час прийняття на роботу) і періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників відповідно до порядку і строків, встановлених Порядком проведення медичних оглядів працівників певних категорій, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 21.05.2007 № 246, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 23.07.2007 за № 846/14113.

2.17. Роботодавець повинен згідно зі статтею 5 Закону України «Про охорону праці» ознайомити працівників під підпис з умовами праці на підприємстві, наявністю на робочому місці, де вони будуть працювати, небезпечних і шкідливих виробничих факторів, які не усунено, та можливими наслідками їх впливу на здоров'я, а також з їх правами на пільги та компенсації за роботу в таких умовах.

2.18. На підприємствах незалежно від форм власності при настанні нещасного випадку необхідно організовувати розслідування та вести облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій згідно з вимогами Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1112 (НПАОП 0.00-6.02-04).

ІІІ. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ЩОДО СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНИХ УМОВ ПРАЦІ

3.1. На плавильні агрегати, ковші, інші агрегати та устаткування, а також будови, споруди і димові труби повинні бути складені технічні паспорти згідно з ГОСТ 2.601-2006 «ЕСКД. Эксплуатационные документы» (далі — ГОСТ 2.601-2006). Ведення зазначених паспортів покладається на уповноважену особу.

3.2. Безпосередньо біля агрегату чи на місці перебування працівників, що його обслуговують, повинні бути вивішені чітко виконані схеми розміщення і технологічні зв'язки агрегатів та трубопроводів горючих газів, мазуту, кисню, повітря, пари, води тощо. Запірні пристрої повинні бути пронумеровані.

3.3. На кожному підприємстві (в цеху або на дільниці) по заготівлі і переробці брухту та відходів чорних і кольорових металів розпорядженням по підприємству повинні бути призначені відповідальні особи, які мають право видавати наряди-допуски на виконання робіт у газонебезпечних умовах та робіт з підвищеною небезпекою згідно з НПАОП 27.0-4.02-90. Також повинні бути призначені відповідальні за технічний стан та безпечну експлуатацію: електрообладнання, вантажопідіймального устаткування, газового господарства, кисневого устаткування, промислових будов, споруд та димових труб, транспортних засобів.

3.4. На кожному підприємстві (в цеху або на дільниці) по заготівлі і переробці брухту та відходів чорних і кольорових металів повинні бути складені та затверджені роботодавцем: перелік газонебезпечних місць та газонебезпечних робіт, перелік робіт підвищеної небезпеки, перелік механізмів та устаткування, експлуатацію яких треба проводити із застосуванням нарядів-допусків.

3.5. Будова, експлуатація і ремонт електротехнічних установок повинні здійснюватися відповідно до Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці України Міністерства праці та соціальної політики України від 09.01.98 № 4, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 10.02.98 за № 93/2533 (НПАОП 40.1-1.21-98).

3.6. Змащення рухомих частин механізмів, агрегатів та іншого устаткування повинно бути централізованим. Ручне змащення діючих машин і механізмів дозволяється тільки під час зупинки устаткування.

3.7. Фарбування агрегатів і устаткування та інші лакофарбувальні роботи повинні виконуватися відповідно до ГОСТ 12.3.005-75 «ССБТ. Работы окрасочные. Общие требования безопасности» (далі — ГОСТ 12.3.005-75). Концентрації токсичних речовин на робочих місцях не повинні перевищувати норм, зазначених у ГОСТ 12.1.005-88 «ССБТ. Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны» (далі — ГОСТ 12.1.005-88).

3.8. Будова і експлуатація вантажопідіймальних кранів, електроталів, лебідок, а також допоміжних вантажозахоплювальних пристроїв і тари повинні відповідати вимогам Правил будови і безпечної експлуатації вантажопідіймальних кранів, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 18.06.2007 № 132, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 09.07.2007 за № 784/14051 (далі — НПАОП 0.00-1.01-07), Типової інструкції для осіб, відповідальних за утримання вантажопідіймальних кранів в справному стані, затвердженої наказом

Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 20.10.94 № 107, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 13.03.95 за № 59/595 (НПАОП 0.00-5.07-94), Типової інструкції для осіб, відповідальних за безпечне проведення робіт з переміщення вантажів кранами, затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 20.10.94 № 107, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 13.03.95 за № 60/596 (НПАОП 0.00-5.06-94), та Типової інструкції для інженерно-технічних працівників, які здійснюють нагляд за утриманням та безпечною експлуатацією вантажопідіймальних кранів, затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 20.10.94 № 107, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 13.03.95 за № 58/594 (НПАОП 0.00-5.20-94).

3.9. У цехах (дільницях), де застосовуються вантажопідіймальні крани, у технологічній інструкції повинні бути передбачені заходи з охорони праці працівників відповідно до вимог Типової інструкції з безпечного ведення робіт для стропальників (зачіплювачів), які обслуговують вантажопідіймальні крани, затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 25.09.95 № 135, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 10.10.95 за № 372/908 (далі — НПАОП 0.00-5.04-95), Типової інструкції з безпечного ведення робіт для кранівників (машиністів) кранів мостового типу (мостових, козлових, напівкозлових), затвердженої наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 20.03.96 № 45, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 26.03.96 за № 143/1168 (далі — НПАОП 0.00-5.18-96).

У кабіні крана повинна бути вивішена схема з нанесеними на ній технологічними майданчиками, проходами для працівників. Умови праці в кабіні крана повинні відповідати вимогам Санітарних норм мікроклімату виробничих приміщень, затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.99 № 42 (далі — ДСН 3.3.6.042-99), Санітарних норм виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку, затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.99 № 37 (далі — ДСН 3.3.6.037-99), та Державних санітарних норм виробничої загальної та локальної вібрації, затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.99 № 39 (далі — ДСН 3.3.6.039-99).

3.10. Усі роботи, пов'язані з перебуванням працівників у закритих ємностях, тунелях, колодязях, повинні виконуватися за нарядом-допуском, оформленим відповідно до вимог НПАОП 27.0-4.02-90.

3.11. У місцях утворення пилу, аерозолей, олій і інших шкідливих виділень повинні бути передбачені місцева витяжна вентиляція чи гідрозрошення або вжиті інші відповідні заходи, що забезпечують вміст шкідливих речовин у повітрі робочої зони не вище граничнодопустимих концентрацій згідно з ГОСТ 12.1.005-88.

3.12. Заземлення, занулення, захисні заходи електробезпеки спорудження повинні відповідати ГОСТ 12.1.019-79 «ССБТ. Электробезопасность. Общие требования и номенклатура видов защиты» (далі — ГОСТ 12.1.019-79).

3.13. У цехах (дільницях), де застосовуються легкозаймисті і горючі речовини, повинно забезпечуватися централізоване транспортування і роздача їх у місця споживання.

При використанні невеликих кількостей зазначених речовин допускається перенесення їх у спеціально призначеній для цього тарі. Тара повинна бути справною і щільно закриватися.

3.14. Входи в тунелі з комунікаціями, підвали й інші небезпечні місця повинні бути закриті на запірні пристрої.

3.15. Газонебезпечні роботи повинні виконуватися відповідно до вимог Правил безпеки систем газопостачання України, затверджених наказом Державного комітету України по нагляду за охороною праці від 01.10.97 № 254, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 15.05.98 за № 318/2758 (далі — НПАОП 0.00-1.20-98).

На діючих газопроводах, у колодязях, тунелях, підземних колекторах не допускається робити зварювання, різання без відключення газопроводів і їх продувки,

вентиляції тунелів, колодязів. При проведенні цих робіт необхідно передбачити заходи щодо забезпечення безпеки працівників.

3.16. Проектування, монтаж і експлуатація киснепроводів і пристроїв, пов'язаних з використанням кисню, повинні відповідати вимогам НПАОП 0.00-1.20-98 та вимогам нормативно-правових актів.

3.17. При заготівлі та переробці брухту чорних та кольорових металів на працівників можуть впливати такі шкідливі фактори:

тверді і газоподібні токсичні речовини. Кількість і склад токсичних речовин залежить від використовуваних матеріалів. У зону дихання працівників можуть надходити токсичні речовини, що містять у складі твердої фази різні метали (залізо, хром, нікель, мідь, титан, алюміній тощо), їх окисні та інші сполуки, а також газоподібні токсичні речовини (фтористий водень, окис вуглецю, окисли азоту). Вплив на організм твердих та газоподібних токсичних речовин може стати причиною хронічних і професійних захворювань;

випромінювання в оптичному діапазоні (ультрафіолетове, видиме, інфрачервоне). При відсутності захисту можливе ураження органів зору;

теплове (інфрачервоне) випромінювання матеріалів, що підлягають газовій різці. Контакт із нагрітим металом може викликати опіки;

іскри, бризки і викиди розплавленого металу можуть стати причиною опіків;

електромагнітні поля. Характер їх впливу на організм визначається інтенсивністю і тривалістю такого впливу;

ультразвук, джерелами якого є ультразвукові генератори, електроди. Дія ультразвуку залежить від його спектральної характеристики, інтенсивності і тривалості впливу;

шум, джерелами якого є копрові установки, вентилятори, пневмопроводи, джерела живлення. Вплив шуму на організм залежить від спектральної характеристики і рівня звукового тиску;

локальна вібрація, джерелом якої є пневматичні інструменти та установки дроблення металобрухту;

напруга в електричному колі, замикання якого може пройти через тіло людини;

іонізація повітря робочої зони з утворенням позитивно та негативно заряджених іонів;

статичне навантаження. У результаті перенапруги можуть виникати захворювання нервово-м'язового апарату плечового пояса.

3.18. Організація робочого місця повинна забезпечувати умови праці, що відповідають вимогам ГОСТ 12.1.005-88.

3.19. Для створення нормальних санітарно-гігієнічних умов праці на підприємстві (в цехах або на дільницях) по заготівлі і переробці брухту та відходів чорних і кольорових металів необхідно передбачити такі заходи:

ефективну аерацію будівель;

облаштування вентиляційних і аспіраційних пристроїв, повітряне та повітряно-водяне душення робочих зон і робочих місць;

кондиціювання повітря;

захист від джерел тепловипромінювання, електричних, електромагнітних і магнітних полів, ультразвуку, шуму;

широке використання засобів колективного та індивідуального захисту;

нормальну освітленість;

систематичне та ретельне прибирання приміщень.

3.20. Параметри мікроклімату на робочих місцях повинні відповідати вимогам ДСН 3.3.6.042-99.

3.21. Властивості засобів захисту працівників повинні відповідати вимогам ГОСТ 12.4.011-89 «ССБТ. Средства защиты работающих. Общие требования и классификация» (далі — ГОСТ 12.4.011-89).

3.22. Припустимі рівні звукового тиску на робочих місцях не повинні перевищувати встановлених ГОСТ 12.1.003-83 «ССБТ. Шум. Общие требования безопасности» (далі — ГОСТ 12.1.003-83).

3.23. Штучне освітлення робочих місць повинно відповідати вимогам Державних будівельних норм ДБН В.2.5-28-2006 «Інженерне обладнання будинків і споруд. Природне і штучне освітлення», затверджених наказом Міністерства будівництва України від 15.05.2006 № 168 (далі — ДБН В.2.5-28-2006), та Державних санітарних правил ДСП 3.3.1.038-99 «Державні санітарні правила. Підприємства чорної металургії.», затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.99 № 38 (далі — ДСП 3.3.1.038-99).

3.24. Освітленість у місцях завантаження брухту в агрегати і на підлозі бійних залів копрів повинна становити не менше 150 лк.

3.25. Освітленість при газовому різанні сталевого брухту на підлозі повинна бути не менше 200 лк при показнику осліпленості не більше 40.

3.26. Фасади щитів у машинних залах і пульти управління повинні мати освітленість у площині розташування приладів 150 лк.

3.27. Піднімальні крани необхідно обладнати підкрановим освітленням, що забезпечує усунення затемнення, створеного конструкцією крана.

3.28. Освітлення усередині ємностей необхідно здійснювати за допомогою світильників спрямованого світла, розташованих зовні об'єкта, що розрізається, чи за допомогою ручних переносних ламп напругою не більше 12 В.

3.29. Вібрація на робочих місцях не повинна перевищувати граничних значень згідно з ДСН 3.3.6.039-99 і ГОСТ 12.1.012-90 «ССБТ. Вибрационная безопасность. Общие требования» (далі — ГОСТ 12.1.012-90).

3.30. Контроль за станом повітряного середовища повинен здійснюватись відповідно до вимог ГОСТ 12.1.005-88.

3.31. Вимір шуму слід проводити один раз на рік відповідно до ГОСТ 12.1.028-80 «ССБТ. Шум. Определение шумовых характеристик источников шума. Ориентировочный метод» (далі — ГОСТ 12.1.028-80) та згідно з ДСН 3.3.6.037-99, а також після ремонтів устаткування.

3.32. Вимір освітленості повинен проводитися при здачі освітлювальних установок в експлуатацію і в подальшому не рідше двох разів на рік відповідно до ДСТУ Б В.2.2-6-97 «Будинки і споруди. Методи вимірювання освітленості» (далі — ДСТУ Б В.2.2-6-97).

3.33. Санітарно-побутові і допоміжні приміщення повинні відповідати вимогам Санітарних норм і правил СНиП 2.09.04-87 «Административные и бытовые здания» (далі — СНиП 2.09.04-87).

3.34. Працівники повинні бути забезпечені питною водою.

Для користування питною водою повинні влаштовуватися фонтанчики, що з'єднані з водопостачальною мережею чи бачками. Питні бачки повинні бути виготовлені з матеріалів, які легко очищуються й дезінфікуються, мають кришки, що щільно закриваються, замикаються на замок і встановлюються на висоті 1 м від підлоги. Вода в бачках повинна щодня замінюватися свіжою. Бачки повинні регулярно промиватися кип'ятком і підлягати дезінфекції. При охолодженні води льодом повинна виключатися можливість забруднення води від потрапляння в неї льоду.

3.35. Душові або лазні повинні бути забезпечені гарячою й холодною водою з розрахунку 500 л на одну душову сітку на годину та мати змішувальні пристрої з регульовальними кранами.

Обладнання та експлуатація бойлерних установок і баків для нагрівання води повинні відповідати вимогам Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25.07.2006 № 258, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 25.10.2006 за № 1143/13017.

У побутових приміщеннях роздягальні та душові повинні мати таку пропускну спроможність, щоб працівники в найбільш численній зміні витрачали на миття й переодягнення не більше 45 хвилин.

На роботах, пов'язаних із забрудненням тіла, крім 400 г мила, що видаються кожному працівнику, біля умивальників повинно бути в достатній кількості мило для миття під час роботи та після її закінчення.

На роботах, де можливе потрапляння на шкіру шкідливих речовин, працівникам повинні видаватися профілактичні пасти та мазі, а також речовини для змащення шкіри.

3.36. Якість питної води, води для душу, умивальників повинна відповідати вимогам Державних санітарних правил і норм «Вода питна. Гігієнічні вимоги до якості води централізованого господарсько-питного водопостачання», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 23.12.96 № 383, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 15.04.97 за № 136/1940 (далі — ДСанПіН № 383-96).

3.37. Обладнання систем водопостачання і каналізації повинно відповідати вимогам Санітарних норм і правил СНиП 2.04.02-84 «Водоснабжение. Наружные сети и сооружения» (далі — СНиП 2.04.02-84), СНиП 2.04.03-85 «Канализация. Наружные сети и сооружения» (далі — СНиП 2.04.03-85), СНиП 2.09.04-87, а також ДСП 173-96.

3.38. Джерела водопостачання, які використовуються для постачання господарсько-питних водопроводів, повинні відповідати ГОСТ 2761-84 «Источники централизованного хозяйственно-питьевого водоснабжения. Гигиенические, технические требования и правила выбора».

3.39. Стічні води, що містять у собі шкідливі речовини, до надходження в зовнішню каналізаційну мережу повинні бути очищені відповідно до Правил приймання стічних вод підприємств у комунальні та відомчі системи каналізації населених пунктів України, затверджених наказом Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 19.02.2002 № 37, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 26.04.2002 за № 403/6691.

3.40. Утилізація відходів шкідливих речовин проводиться відповідно до Державних санітарних правил і норм ДСанПіН 2.2.7.029-99 Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення, чорної металургії, затверджених постановою Головного державного санітарного лікаря України від 01.17.99 № 29 (далі — ДСП 3.3.1.038-99) (далі — ДСанПіН 2.2.7.029-99).

3.41. Приміщення машинних залів і розподільних пристроїв повинні бути обладнані примусовою вентиляцією з подачею чистого повітря та з підігрівом його в холодну пору. Вентиляція цих приміщень повинна запобігати надлишковому тиску повітря. Машинні зали пакетувальних і брикетувальних установок, гідравлічних ножиць і установок ламки чавуну оснащуються загальною вентиляцією, що забезпечує стан повітряного середовища відповідно до вимог ГОСТ 12.1.005-88.

3.42. Системи вентиляції та опалення будівель і споруд повинні відповідати вимогам ДСП 173-96 та Санітарних норм і правил СНиП 2.04.05-91 «Отопление, вентиляция и кондиционирование» (далі — СНиП 2.04.05-91).

3.43. При заготівлі і переробці брухту на відкритому повітрі для працівників повинні бути передбачені кімнати для сушіння одягу та спеціальні приміщення для обігрівання, обладнані вентиляцією і опаленням, згідно з ДСН 3.3.6.042-99.

3.44. Для працівників, зайнятих на переробці металобрухту, який містить свинець, інші шкідливі речовини, повинні бути відведені індивідуальні шафи окремо для спецодягу і чистого одягу.

3.45. Для зберігання запасів деталей і устаткування в цехах повинні бути передбачені складські приміщення, оснащені вантажопідіймальними засобами і під'їзними коліями.

3.46. Параметри електромагнітних полів на робочих місцях повинні відповідати вимогам Державних санітарних норм і правил при роботі з джерелами електромагнітних полів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 18.12.2002 № 476,

zareestrovanih u Ministerstvi yustitsii Ukraini 13.03.2003 za № 203/7524 (ДСН 3.3.6.096-2002).

3.47. Використання джерел іонізуючого випромінювання підприємством має здійснюватись за умов наявності ліцензії на провадження діяльності з використання джерел іонізуючого випромінювання з дотриманням Вимог та умов безпеки (ліцензійні умови) провадження діяльності з використання джерел іонізуючого випромінювання, затверджених наказом Державного комітету ядерного регулювання України від 02.12.2002 № 125, zareestrovanih u Ministerstvi yustitsii Ukraini 17.12.2002 za № 978/7266 (далі — НП 306.5.05/2.065-2002), Норм радіаційної безпеки України, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14.07.97 № 208 (НРБУ-97), та Основних санітарних правил забезпечення радіаційної безпеки України, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 02.02.2005 № 54, zareestrovanih u Ministerstvi yustitsii Ukraini 20.05.2005 za № 552/10832 (далі — ДСП 6.177-2005-09-02).

3.48. Загальні вимоги електробезпеки устаткування повинні відповідати вимогам ГОСТ 12.1.018-93 «ССБТ. Пожаровзрывобезопасность статического электричества. Общие требования». Обладнання та комунікації повинні бути заземлені від статичної електрики згідно з ГОСТ 12.1.019-79.

IV. ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧІ ВИМОГИ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

4.1. Вимоги до території підприємств (цехів, дільниць)

4.1.1. Площа земельної ділянки для здійснення операцій з металобрухтом повинна відповідати вимогам статті 5 Закону України «Про металобрухт» і бути не менш як 500 кв. м для операцій з брухтом кольорових металів і не менш як 1000 кв. м для операцій з брухтом чорних металів.

4.1.2. Для цехів, що проектуються, наближення залізничних колій до виробничих будівель, складських споруд тощо повинно відповідати ГОСТ 9238-83 «Габариты приближения строений и подвижного состава железных дорог колеи 1520 (1524) мм» (далі — ГОСТ 9238-83).

4.1.3. У діючих цехах за неможливості доведення габаритів до нормативних величин повинна бути влаштована сигналізація, що попереджає про порушення габаритів (світлова, звукова чи світлозвукова).

4.1.4. У місцях масового переходу працівників через залізничні колії повинні бути влаштовані перехідні містки або тунелі. Переходи повинні мати настили, покладені врівень з головками рейок, і бути обладнані відповідними огороженнями і сигналами. У цехах повинна бути вивішена схема пішохідного руху по території підприємства.

Перехід працівників через залізничні колії у невстановлених місцях не дозволяється.

4.1.5. Автомобільні дороги і пішохідні доріжки на території підприємств повинні бути заасфальтовані; в літню пору року їх необхідно поливати водою, а в зимову — очищати від льоду і снігу. Під час ожеледиці дороги і доріжки необхідно посипати піском або дрібним шлаком. Неасфальтовані дільниці території підприємств повинні бути озеленені.

Не допускається захаращувати території підприємств, пішохідні доріжки, робочі місця і зони.

Вибоїни і нерівності покриття на території підприємств не допускаються.

Тимчасові канали та ями на території підприємств необхідно перекрити або обгородити.

4.1.6. Територія підприємств повинна утримуватися в чистоті. На підприємствах повинен бути встановлений графік прибирання будівельних конструкцій, устаткування, робочих майданчиків, проходів і проїздів.

Територія підприємств та всі переходи через залізничні колії повинні освітлюватися відповідно до норм освітленості згідно з ДБН В.2.5-28-2006.

4.1.7. Швидкість і порядок руху залізничного, автомобільного і іншого безрейкового транспорту по території і всередині будинків цехів (дільниць) повинні встановлюватися адміністрацією підприємства відповідно до вимог Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 (далі — Правила дорожнього руху), і регламентуватися показниками і дорожніми знаками.

4.1.8. При експлуатації електро- і автотранспорту необхідно передбачити заходи, що забезпечують безпеку працівників. Для підприємств, що будуються, слід передбачати стоянки автомобілів, що прибувають на підприємства, в цехи (дільниці) для здачі металобрухту, перед в'їзними воротами важелів. У місцях розвантаження і складування повинні бути передбачені майданчики, що знаходяться за межами пішохідних тротуарів і проїзних доріг.

4.1.9. Під час ремонтів чи будівельних робіт траншеї, тимчасові ями, канами повинні бути обладнані поручнями висотою не менше 1 м, у темний час вони повинні бути освітлені і позначені дорожніми знаками безпеки.

4.1.10. Земельні ділянки відповідно до статті 5 Закону України «Про металобрухт» повинні мати бетонне або тверде покриття, яке унеможливило б проникнення в ґрунт шкідливих речовин.

4.1.11. При в'їздах транспортних засобів на територію підприємства, цеху (дільниці) повинні бути вивішені схеми їх проїзду на вантажно-розвантажувальні майданчики. Місця вивантаження і навантаження повинні бути позначені.

4.1.12. Заготовлений металобрухт повинен складуватися на спеціально відведених майданчиках, підготовлених заздалегідь, таким чином, щоб металобрухт не розсипався, не захаращував проходи і проїзди.

4.1.13. У місцях постійного навантаження і розвантаження вагонів кранами повинні бути обладнані спеціальні естакади (майданчики) з настилом, розташованим на одному рівні з бортами вагонів, і вивішені схеми стропування негабаритного вантажу. Естакада повинна мати огороження.

4.1.14. Територія копрових підв'їзів повинна бути огорожена та обладнана знаками безпеки, плакатами і попереджувальною сигналізацією.

4.1.15. На підприємствах, що будуються, і тих, що знаходяться на реконструкції, копри повинні бути розташовані не ближче ніж за 100 м від робочих, допоміжних приміщень і доріг, на яких здійснюється рух.

Віконні створи виробничих та допоміжних будівель, розташованих від копрів на відстані менше ніж 100 м (що розміщені у бік копрів), повинні загороджуватися міцними сітками, а дверні створи розташовуватися з боку, протилежного від копра.

4.1.16. На території підприємства необхідно передбачити тимчасове сховище для зберігання радіоактивно забруднених фрагментів металобрухту, що вилучаються з обігу, а також окремий металевий контейнер із зображенням на ньому знака «Радіаційна небезпека» (ГОСТ 17925-72 «Знак радиационной опасности») для транспортування вилучених радіоактивних фрагментів металобрухту відповідно до вимог Державних санітарно-екологічних правил і норм з радіаційної безпеки при проведенні операцій з металобрухтом.

4.2. Вимоги до будівель та споруд

4.2.1. Виробничі і допоміжні будівлі, споруди і склади повинні відповідати ГОСТ 12.1.004-91 «ССБТ. Пожарная безопасность. Общие требования», НАПБ А.01.001-2004 і бути забезпечені первинними засобами пожежогашіння.

4.2.2. На підприємствах, у цехах (на дільницях) повинні бути спеціальні майданчики для складування необхідного змінного і запасного устаткування.

4.2.3. Прибирання пилу та сміття всередині будівель необхідно проводити механізовано.

4.2.4. У цехах, що будуються, повинно передбачатися механізоване збирання пилу і сміття усередині будівель, а також збирання пилу й льоду з дахів виробничих будівель.

4.2.5. Відкривання віконних і ліхтарних плетінь і фрамуг повинно бути керованим дистанційно чи вручну з робочого майданчика.

Скло віконних прорізів повинно очищатися від пилу і кіптяви в міру забруднення, але не рідше одного разу на півріччя.

4.2.6. Робочі майданчики та підлоги в цехах повинні бути рівними та відповідати вимогам СНиП 2.03.13-88 «Полы». Прибирання робочих місць у виробничих приміщеннях повинно виконуватися щозміни. Нагромадження пилу на кришках, перекриттях, майданчиках, конструкціях і устаткуванні не допускається.

4.2.7. Приміщення чи майданчики, на яких установлюються газифікатори різних типів, де зберігаються ємності з рідким киснем чи розміщується і монтується кисневе устаткування, повинні відповідати таким вимогам:

не допускається застосування асфальтових і дерев'яних підлог;

запобіжники, вимикачі і рубильники слід розташовувати поза приміщенням;

арматура електричних ламп повинна бути герметичною;

допускається тільки центральне водяне опалення;

повинна бути обладнана природна вентиляція, а при недостатній природній вентиляції слід передбачити штучну вентиляцію згідно з вимогами СНиП 2.04.05-91;

не допускається палити чи запалювати вогонь у приміщеннях або на майданчиках;

при вході в приміщення повинні бути покладені заземлені мідні листи, ручки дверей повинні бути заземлені для зняття з них статичної електрики;

на видному місці повинні бути вивішені плакати «Обережно. Кисень!», «Не палити!»;

усередині приміщення повинні бути вогнегасники, при вході — шухляда з піском і дошка з протипожежним інвентарем;

до роботи не допускаються працівники в промасленому спецодязі, а також із забрудненими жиром або мастилом руками.

4.2.8. Робочий майданчик преса, настил навколо завантажувального короба і прес-камери повинні бути покриті рифленими сталевими листами.

4.2.9. У приміщенні, де розташовані преси, стіни приміщення з боку підходу кранів повинні бути захищені сталевим листом.

4.2.10. Вимоги безпеки до конструкції огороження копра повинні відповідати ГОСТ 12.2.055-81 «ССБТ. Оборудование для переработки лома и отходов черных и цветных металлов. Требования безопасности» (далі — ГОСТ 12.2.055-81).

4.2.11. Прорізи в огороженні повинні закриватися воротами чи опускними шторами, обладнаними блокувальними пристроями, що виключають можливість підйому копрової баби при відкритих прорізах. На копрах баштового типу допускаються лабіринтові огороження.

4.2.12. Шатро копра повинно бути огорожено міцними стінками на висоту не менше $\frac{3}{4}$ максимального підйому копрової баби. Огороження повинно бути сталевим чи дерев'яним з брусків і шпал товщиною не менше ніж 150 мм.

Нижня частина огорожі (стін) копра висотою 4 м повинна мати подвійні стінки огороження з брусків товщиною 300 мм або з бетону, захищеного сталюю бронею.

4.2.13. Міцність огорожі шатра і дверей повинна забезпечувати неможливість пробивання їх уламками металобрухту.

4.2.14. Нагорі піраміди копра повинна бути влаштована покрівля і майданчик для безпечного обслуговування тросового блока тощо. Для підймання на майданчик повинні бути встановлені сходи, і на них, починаючи з висоти 3 м, через кожні 0,6 м повинні бути

влаштовані металеві дуги, що запобігають можливому падінню працівника, який піднімається або спускається.

4.2.15. Не рідше двох разів на рік повинна перевірятися стійкість і міцність конструкцій копра шляхом огляду елементів, наявності відхилень від вертикального положення і визначення ступеня зносу окремих частин. Результати перевірок повинні заноситися в паспорт чи формуляр копра, складений за ГОСТ 2.601-2006.

4.2.16. Транспортні прорізи в опалюваних будівлях слід обладнати повітряно-тепловими завісами, а в неопалюваних — повітряними завісами, включення яких повинно бути заблоковано з відкриттям воріт.

V. ВИМОГИ ДО БЕЗПЕКИ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ

5.1. Заготівля, сортування, завантаження, вивантаження, складування брухту і відходів

5.1.1. Усі роботи щодо приймання, сортування, розвантаження і обробки металевого брухту повинні виконуватися в суворій відповідності до вимог цих Правил, відповідних стандартів та нормативно-правових актів:

для брухту і відходів кольорових металів — згідно зі стандартом «Брухт і відходи кольорових металів і сплавів. Загальні технічні умови» (далі — ДСТУ 3211-95);

для брухту і відходів чорних металів — згідно з державним стандартом «Метали чорні вторинні. Загальні технічні умови» (далі — ДСТУ 4121-2002);

для брухту і відходів чорних і кольорових металів — згідно з Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з заготівлі, переробки, металургійної переробки металобрухту кольорових і чорних металів, затвердженими наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, Міністерства промислової політики України від 23.10.2007 № 127/595, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 08.11.2007 за № 1258/14525, НПАОП 0.00-5.04-95, НПАОП 0.00-5.18-96.

5.1.2. Сортування металобрухту повинно бути механізованим.

5.1.3. Розбирання металобрухту зі складів, штабелів варто починати зверху. Не допускається витягати окремі шматки брухту з-під завалів.

5.1.4. Максимальна висота складованого металобрухту повинна бути на 2 м нижче верхнього положення вантажозахватного механізму вантажопідіймального крана.

5.1.5. Складування виливниць повинно виконуватися в перев'язку. Укладання більше трьох рядів по висоті не допускається. Штабель повинен бути стійкий.

5.1.6. Порожністі предмети брухту (труби, циліндри) повинні бути звільнені від стороннього вмісту і доступні для огляду внутрішньої поверхні.

5.1.7. Кожна партія металобрухту, що одержується від постачальників, повинна супроводжуватися документом, що засвідчує усі види його небезпечності (піротехнічну, хімічну, радіаційну, екологічну).

5.1.8. Кожна партія металобрухту, що відправляється заводам-споживачам, також повинна супроводжуватися документами, що засвідчують усі види його небезпечності відповідно до ДСТУ 4121-2002 та ДСТУ 3211-95.

5.1.9. Для піротехнічного, хімічного, радіаційного, екологічного контролю, відбирання і усунення з брухту предметів, що містять небезпечні речовини, на підприємствах, у цехах і на майданчиках у кожній зміні повинна працювати уповноважена особа, яка пройшла навчання за всіма видами контролю відповідно до нормативно-правових актів.

5.1.10. Роботи, пов'язані з перенесенням, навантаженням і розвантаженням небезпечних предметів і транспортуванням їх до місця зберігання брухту, повинні здійснюватися тільки вдень під керівництвом уповноваженої особи.

5.1.11. Роботи з добору і відділення кольорових металів від чорних, їх сортування, транспортування, складування і навантаження повинні провадитись з дотриманням заходів безпеки для працівників.

5.1.12. Відділення кольорових металів від вибухонебезпечного брухту (предметів) повинно здійснюватися за нарядом-допуском, оформленим згідно з НПАОП 27.0-4.02-90.

5.1.13. Не дозволяється здійснювати добір і вилучення кольорових металів з металобрухту безпосередньо у вагоні.

5.1.14. Скидання металобрухту в приямки, на майданчики слід робити з висоти не більше 500 мм.

5.1.15. Маневри з вагонами, навантаження і вивантаження яких не закінчено, допускається робити тільки за узгодженням з особою, відповідальною за вантажно-розвантажувальні роботи.

5.1.16. Операції з очищення вагонів, відкривання і закривання люків, бортів, дверей залізничних вагонів повинні здійснюватися відповідно до нормативно-правових актів.

5.1.17. Під состави, подані для навантаження чи розвантаження, повинні бути покладені гальмові башмаки. Після закінчення розвантажувальних чи навантажувальних робіт залізничні колії повинні бути очищені.

5.2. Газове різання брухту

5.2.1. Роботи з газового розрізання металобрухту повинні виконуватися відповідно до НАПБ А.01.001-2004, НПАОП 0.00-1.20-98 та вимог нормативно-правових актів.

5.2.2. Газопостачання цехів і дільниць для виробництва газокисневого різання металобрухту із застосуванням природного і зрідженого газів, а також рідкого пального (гасу) повинно здійснюватися:

при числі постійних робочих постів більше десяти — по газокиснепроводах чи від розподільних рамп;

при числі робочих постів до десяти, якщо пристрій газокиснепроводів нераціональний, — від балонів з киснем, палимим чи газом, бачків з рідким паливом.

5.2.3. Газове різання, а також застосування відкритого вогню від інших джерел допускаються на відстані по горизонталі не менше, м:

від розподільних газокисневих рамп — 10;

від окремих балонів з киснем і з палимим газом — 5;

від газопроводів газоподібних насаджень, розміщених у металевих шафах, — 3.

5.2.4. Робочі майданчики для газового різання металобрухту повинні бути обладнані підйомно-транспортними засобами.

5.2.5. Не дозволяється здійснювати газове різання металобрухту на штабелях. Різання металобрухту варто робити тільки на підлозі майданчика.

5.2.6. При різанні циліндрів, казанів необхідно, щоб люки, отвори, кришки були відкриті.

5.2.7. Перед початком різання брухту газорізальник повинен персонально переконатися у відсутності вибухонебезпечних предметів і легкозаймистих речовин.

5.2.8. Виявлені під час газового різання металобрухту вибухонебезпечні чи сумнівні в цьому відношенні предмети повинні бути негайно і з обережністю відібрані і відправлені під керівництвом уповноваженої особи у спеціальне сховище. Роботи повинні бути припинені, працівники виведені в безпечну зону.

5.2.9. При різанні великих деталей, конструкцій, залізничних вагонів, екскаваторів, локомотивів, висота яких більше 1,5 м, в інструкції з охорони праці для газорізальника металобрухту і відходів, розроблених та затверджених з дотриманням вимог НПАОП 0.00-4.15-98, повинні бути передбачені заходи, що попереджають обвалення відрізаної частини чи частини, що залишилася. На різання зазначеного брухту повинна бути складена схема черговості різання, прикладена до цієї інструкції.

5.2.10. Газорізальні апарати повинні перевірятися газорізальником на газорідкопроникність щодня перед початком роботи.

Не рідше одного разу на квартал необхідно здійснювати технічний огляд і перевірку кисневих і газових редукторів. Застосовувані при газокисневому різанні гумовотканинні рукави не менше двох разів на рік повинні випробовуватися на герметичність.

5.2.11. При здаванні суден й інших плавзасобів, що підлягають обробленню, бруктоздавальником (судновласником) повинна бути забезпечена перевірка на вибухобезпечність.

5.2.12. Перед початком роботи необхідно переконатися у відсутності в приміщеннях плавзасобів займистих газів, палих речовин і матеріалів, здатних загорятися від іскор. У випадку їх виявлення газогневі роботи дозволяється проводити тільки після повного провітрювання приміщень і одержання аналізу щодо відсутності в складі повітря займистих речовин і виключення умов виділення палих речовин у процесі ведення газогневих робіт.

5.2.13. Трюми, танки, цистерни і трубопроводи повинні бути очищені від залишків палих і мастильних матеріалів і пропарені.

5.2.14. На оброблення кожного судна й інших плавзасобів повинно бути складено проект організації робіт, що забезпечують непотоплюваність суден і безпеку працівників.

5.2.15. Балони з киснем і палими газами варто встановлювати не більше трьох у спеціальні контейнери (коляски) на березі чи на верхній палубі судна, поза районом потрапляння іскор. Контейнери з балонами повинні бути надійно закріплені.

5.2.16. Біля балонів, з яких використовується газ для різання судна, повинен перебувати черговий, який пройшов навчання з питань охорони праці відповідно до НПАОП 0.00-4.12-05 та має навички роботи з балонами і редукторами.

5.2.17. Підключення апаратури до газорозбірних пунктів горючого газу і кисню на судах, на набережних, на плаву і в доках варто робити тільки з дозволу уповноваженої особи, призначеної у встановленому порядку черговим по обслуговуванню газопроводу, після вручення їй газорізальниками номерних жетонів встановленого зразка.

5.2.18. Наряди-допуски на право ведення газогневих робіт повинні видаватися газорізальникам відповідно до НПАОП 27.0-4.02-90.

5.2.19. Черговий, одержавши наряд-допуск, виданий відповідно до НПАОП 27.0-4.02-90, від газорізальника, повинен перевірити справність дії клапана, арматури на постах горючих газів і кисню і тільки після цього робити підключення; він зобов'язаний постійно стежити за станом рукавів у колісках, горловинах і приміщеннях, через які рукава проходять у внутрішні відсіки до місць робіт.

5.2.20. Після закінчення зміни або користування газом газорізальники зобов'язані одержати наряди-допуски у чергового, призначеного у встановленому порядку, і здати їх особі, відповідальній за безпечне проведення робіт на судні.

5.2.21. Розводка газопровідної мережі повинна виключати необхідність використання рукавів довжиною більше 40 м.

5.2.22. Переходи по судах та інших плавзасобах (які підлягають обробленню) до місць оброблення, особливо після зняття верхніх палуб, а також з берега на судна повинні здійснюватися тільки по стійких трапах з поручнями.

5.2.23. Відкриття і закриття встановленої на киснепроводах арматури варто робити повільно, не допускаючи різких змін параметрів і великих швидкостей руху кисню по трубопроводу, щоб уникнути загоряння киснепровода чи окремих його елементів.

5.2.24. У місцях, де проводиться попереднє різання металобрухту, допускається користуватися киснем з балонів, закріплених на візках чи на підставках у такому положенні, щоб вентиль балона знаходився вище башмака на 250–300 мм.

5.2.25. Тимчасові місця проведення вогневих робіт повинні бути очищені від палих матеріалів у радіусі не менше 5 м.

5.2.26. Добір газу з балона без редуктора, а також з несправним редуктором чи манометром не допускається.

5.2.27. Добір кисню з балонів, призначених для наповнення, повинен вироблятися до залишкового тиску 0,05–0,1 МПа (0,5–1 кгс/см²).

5.2.28. При роботі з кисневими балонами і апаратурою варто контролювати склад жиривих забруднень на поверхні, що не повинен перевищувати норм, установлених ГОСТ 12.2.052-81 «ССБТ. Оборудование, работающее с газообразным кислородом. Общие требования безопасности» (далі — ГОСТ 12.2.052-81).

5.2.29. Використання лакофарбових покриттів для захисту кисневого устаткування від корозії повинно здійснюватися відповідно до інструкції з експлуатації за вказівками заводу — виготовлювача кисневого устаткування і ГОСТ 12.2.052-81.

5.2.30. Балони з газом (киснем), що подаються на ділянки вогневого різання, повинні бути встановлені в спеціальних стелажах чи металевих контейнерах з навісами для запобігання нагріванню сонцем балонів і потраплянню мастила.

5.2.31. Недопустимо робити вогневе різання брухту без запобіжних окулярів, що щільно прилягають до обличчя, та респіраторів.

5.2.32. На ділянках вогневого різання повинні бути встановлені відсоси, що виключають потрапляння шкідливих для здоров'я газів і парів у зону дихання вогнерізальників.

5.2.33. У програму навчання газорізальників повинні бути включені вимоги по забезпеченню вибухобезпеки металобрухту при його переробці і переплавленні з урахуванням вимог нормативно-правових актів.

5.3. Різання брухту ножицями

5.3.1. На ножицях на видному місці повинна бути розташована табличка з максимальним розміром металу, що допускається до різання, з указівкою місця розташування металу в ножицях під час різання.

5.3.2. Під час різання шматок металу, що розрізається, повинен бути щільно притиснутий до упору, і останній шматок металу, що відрізається, повинен мати довжину не менше 500 мм.

5.3.3. Не допускається знаходження працівників у жолобі механізму при завантаженні короба при включених головних насосах.

5.3.4. Збирання нарізаного металу від ножиць повинно здійснюватися при зупинених ножицях.

5.3.5. Порожністі предмети (труби, циліндри) повинні бути звільнені від стороннього вмісту. Не допускається різати гвинтівкові, кулеметні і гарматні стовбури, а на алігаторних ножицях — метал по болтових і заклепувальних з'єднаннях.

5.3.6. Подача металу під ножі з боку, протилежного упору, чи з торця ножиць і перебування в цих місцях працівників не допускається.

5.3.7. Недопустимо перебування на робочих майданчиках і в місцях робочих механізмів управління ножицями працівників, які не мають стосунку до управління і обслуговування устаткування.

5.4. Пакетування брухту

5.4.1. Під час перекидання завантажувального короба за сигналом працівника, що завантажує металобрухт до жолоба пресів, оператор повинен подати звуковий сигнал, переконатися у відсутності працівників, безпеці працівника, що завантажує металобрухт, і тільки після цього ввімкнути механізм перекидання.

5.4.2. Перед початком пакетування брухту працівник, що завантажує металобрухт, повинен персонально переконатися у відсутності вибухонебезпечних предметів і легкозаймистих речовин.

5.4.3. Під час роботи пресів оператор зобов'язаний стежити за подачею металу, справністю механізмів пресів, спостерігати за показаннями приладів, установлених на пульті керування, сигналами працівників і машиністів пресів і кранів, у випадку небезпеки — зупинити роботу устаткування.

5.4.4. При виготовленні пакетів не допускається запресовувати у них неметалічні матеріали, деталі устаткування, що містять олії, ємності з водою чи льодом.

У документах на вибухобезпечність пакетів, призначених для конвертерів, постачальником повинно бути зроблено запис: «Для використання в конвертерах».

5.5. Копрове дроблення брухту та дроблення чавуну

5.5.1. Для сповіщення про підйом і падіння копрової баби повинна бути обладнана звукова сигналізація, причому плакат зі значенням встановлених сигналів повинен бути прикріплений на видному місці. Між працівниками, зайнятими копровим дробленням, і машиністом копра повинен бути встановлений надійний зв'язок.

5.5.2. Працівники повинні бути навчені порядку подачі звукових сигналів.

5.5.3. Під час підйому і скидання копрової баби працівники зобов'язані знаходитися в обладнаному укритті. Конструкція укриття повинна надійно захищати працівників від уламків металу, що розлітаються.

5.5.4. Не допускається виконувати будь-які роботи в розбивальному залі при піднятій копровій бабі або при роботі електромостового крана на підбиранні та укладанні металу.

5.5.5. Скидання піднятої копрової баби з заданої максимальної висоти повинно виконуватися автоматично.

5.5.6. Вхід працівників у бійний зал з укриття допускається тільки через 10–15 хвилин після скидання копрової баби за командою уповноваженої особи.

5.5.7. Кабіни кранівників і механізми кранів повинні бути захищені металевою обшивкою або міцною сіткою від можливого потрапляння уламків.

5.5.8. Подача рухомого складу в бійний зал допускається тільки після закінчення роботи копра з дозволу особи, відповідальної за безпечне проведення робіт.

5.5.9. Дроблення чавуну повинно виконуватися на спеціальних установках.

5.5.10. Обробка заготовок на фрикційному пресі (чушколомі) повинна проводитися із застосуванням спеціального оснащення (пристроїв), що забезпечує безпечну роботу працівників.

5.5.11. Подача чавунних масивів, виливниць та маніпулятора до поворотного столу установок повинна бути механізованою. Виливниці, чавунні масиви та маніпулятори повинні встановлюватися на майданчик, що забезпечує стійке положення і зручність їх захоплення.

5.6. Дроблення брухту вибухом

5.6.1. Підривні роботи виконуються з дотриманням вимог нормативно-правових актів.

5.6.2. Руйнування великогабаритних монолітних предметів вибуховим способом дозволяється тільки на підприємствах, що обладнані майданчиками з броньовими ямами.

5.6.3. При пропалюванні шнурів киснем необхідно дотримуватись вимог глави 5.2 розділу V цих Правил.

5.6.4. Збереження і транспортування вибухових матеріалів на підприємствах, будова і експлуатація броньових ям повинні відповідати вимогам нормативно-правових актів.

5.7. Дроблення, знежирювання та переплавлення сталеві стружки

5.7.1. Транспортування, переробка і збереження стружки чорних металів виконуються відповідно до вимог нормативно-правових актів.

5.7.2. Сорткування, дроблення і знежирення сталеві стружки повинні здійснюватися на спеціально призначених агрегатах. Перед завантажувальними бункерами цих агрегатів повинні бути передбачені майданчики для огляду стружки перед її завантаженням у них.

5.7.3. Подача сталеві стружки в завантажувальні бункери стружкодробарок, дробильних агрегатів і в сортувальні барабани, видалення дробленої стружки повинні бути механізованими.

5.7.4. Під час роботи сортувальних барабанів, конвеєрів і стружкодробарок не дозволяється здійснювати вибірку з них вручну шматків металобрухту та інших предметів, а також прошовувати застряглу стружку у вікна завантажувального бункера.

5.7.5. Подача стружки до установок, що знежирюють, завантаження і збирання її після знежирення повинні здійснюватися механізованим способом.

Настил майданчиків установок, що знежирюють, повинен виключати ковзання.

Перекачування розчинів лугоу й інших реагентів з резервуарних пристроїв в установки, що знежирюють, повинно бути механізованим. Відпрацьовані розчини перед скиданням у каналізацію повинні бути нейтралізовані.

5.7.6. Відділення для знежирення і склади реагентів повинні бути забезпечені засобами надання першої (долікарняної) допомоги потерпілим.

5.7.7. Завантажувати в піч стружку для переплавлення дозволяється тільки після знежирення її від олії.

5.7.8. Робоче місце навколо електропечі повинно утримуватись у чистоті і належному порядку. Робочий інструмент повинен розташовуватись на спеціальних стелажах. Заправні й інші матеріали повинні знаходитись в спеціально відведених місцях.

5.7.9. Випуск розплавленого металу з печі слід робити в просушені ковші.

5.7.10. Перевозити ківш у перекинутому положенні після розливання металу не допускається.

5.7.11. Витяг зливків з виливниць, перевезення і укладання їх у коробки необхідно робити після повного застигання зливків.

5.7.12. Не допускається експлуатація плавильних агрегатів за наявності течії води з систем охолодження цих агрегатів.

5.7.13. Наявність вологи на робочих майданчиках плавильних агрегатів, а також в інших місцях можливого потрапляння розплавленого металу та шлаку не допускається.

5.7.14. Не допускається перебування працівників поблизу ковша під час зливання металу.

5.7.15. Сушіння ковшів повинно проводитись на спеціальних стендах. Газове устаткування стендів повинно забезпечувати контроль за допомогою приладів витрат газу на кожний ківш.

Під час сушіння ковшів стенди повинні бути обладнані витяжною вентиляцією. Перевірка ефективності роботи вентиляції повинна виконуватись не рідше одного разу на рік. Акти перевірки і заходи щодо усунення недоліків повинні затверджуватись уповноваженою особою.

5.8. Розробка шлакових відвалів

5.8.1. Опрацювання шлакових відвалів та проведення підривних робіт на них повинно виконуватись відповідно до вимог чинного законодавства.

5.8.2. При розробці шлакових відвалів зі зсувними явищами повинен бути складений проект, що передбачає відповідні заходи безпеки.

5.8.3. Одночасно розроблювальні екскаваторами вибої на різних уступах по висоті повинні бути зрушені один щодо іншого на відстань не менше півтора максимальних радіусів черпання.

5.8.4. Розробка шлакових відвалів способом підкопу (підбивки) не допускається. У випадку утворення козирків чи при перебуванні на укосах виїмки великих негабаритних шматків працівники з небезпечних місць повинні бути виведені. Козирки повинні бути ліквідовані механізованими засобами.

5.8.5. Відкриті виїмки і виробки в місцях, що є небезпечними щодо падіння в них працівників, повинні бути огорожені пристроями і оснащені попереджувальними знаками, що освітлюються в нічний час.

5.8.6. Шляхи на шлакових відвалах повинні мати узвишшя укїсної нитки і розташовуватися від брівки укосу на відстані, що забезпечує їх стійкість. Розміри узвишшя укїсної рейкової нитки і відстані укладання відвальних шляхів від брівки укосу повинні встановлюватися залежно від властивостей відвальних порід, радіусів заокруглень рейкових шляхів, установленої швидкості руху, маси рухомого складу.

5.8.7. На шлаковому відвалі повинні бути встановлені місця переїзду через залізничні колії самохідних і причіпних механізмів. Для пересування працівників повинні бути влаштовані перехідні містки.

5.8.8. Кінці шпал на відвальних шляхах не повинні знаходитися у висячому положенні, тупикові колії повинні бути обладнані типовими упорами.

5.8.9. При проходженні канатної дороги над шлаковим відвалом повинні бути встановлені покажчики місць проходу працівників і проїзду транспорту, а в необхідних випадках — застосовані захисні пристрої.

5.8.10. Пересування і робота самохідних машин на ухилах шлакового відвалу дозволяються відповідно до їх паспортних даних.

У неробочий час усі машини і механізми повинні бути приведені в стан, що виключає можливість пуску їх у хід.

5.8.11. Насипні розвантажувальні пристрої, майданчики стаціонарних магнітних сепараторів повинні забезпечувати безпечну роботу працівників і транспортних засобів.

5.8.12. Під час роботи в нічний час місця роботи екскаватора, навантаження шлаку, під'їзні колії і екскаватор повинні бути освітлені згідно з ДБН В.2.5-28-2006.

5.8.13. При пересуванні екскаватора ківш повинен бути закріплений у положення для транспортування.

Очищення ковша у висячому положенні і переміщення екскаватора з навантаженим ковшем не допускається. При перервах у роботі стріла екскаватора повинна бути відведена від вибою, а ківш опущений на землю.

5.8.14. Пересування екскаваторів повинно здійснюватися по підготовленій трасі, вирівняній і спланованій, а на слабких ґрунтах — посиленій щитами чи настилом з дощок, жердин чи брусів шпал, що забезпечують стійке положення екскаватора.

Переміщення екскаваторів по штучних спорудженнях (мостах, трубах тощо) допускається лише після перевірки міцності цих споруджень.

Вирівнювання майданчика в радіусі дії екскаватора чи підготовки шляху для його пересування дозволяється робити тільки після опускання ковша на землю і повної зупинки екскаватора.

5.8.15. Спуск і підйом екскаватора по схилу, що перевищує допуски за паспортними даними, повинен здійснюватися за проектом організації робіт, затвердженим уповноваженою особою.

5.8.16. Зчеплення тракторів із причіпними механізмами повинно здійснюватися тільки за допомогою жорсткого зчеп. Зчеплення повинно бути виконане надійно і не допускати мимовільного роз'єднання трактора і причіпного механізму.

5.8.17. У місцях розвантаження самоскидів у прийомні бункери повинні бути встановлені запобіжні упори.

5.8.18. Перебування на коліях шлакового відвалу працівників, не пов'язаних з виконанням трудових обов'язків, не допускається.

5.8.19. Місця роботи на шлаковому відвалі повинні бути освітлені відповідно до ДБН В.2.5-28-2006, при цьому освітлювальна лінія шлакового відвалу повинна вчасно переноситися.

5.8.20. Для відпочинку працівників на шлаковому відвалі повинно бути обладнано пересувне приміщення, яке потрібно влаштовувати на відстані не ближче ніж 10 м від місця роботи. Шлаковий відвал повинен мати телефонний зв'язок з диспетчером підприємства.

5.9. Збір металу на сепараційному устаткуванні

5.9.1. Збір готової продукції від установки сепарації необхідно робити при знятій з електроустаткування напрузі. Збір продукції від установки повинен бути механізованим.

5.9.2. Перевезення залишків вантажів транспортними засобами у відвали повинні здійснюватися відповідно до Правил дорожнього руху.

5.9.3. Роботи зі звільнення завалів у бункері, грохоті, конвеєрі, сортувальному барабані необхідно виконувати при відключеному головному рубильнику установки; ключ-бирка передається виконавцю робіт.

5.10. Особливості правил безпеки при обробленні брухту і відходів кольорових металів

5.10.1. Правила безпеки при обробленні брухту і відходів кольорових металів повинні відповідати ДСТУ 3211-95.

5.10.2. При виробничих процесах, пов'язаних з виділенням свинцевого пилу, необхідно передбачати спеціальні установки для уловлювання пилу і зниження його кількості в повітрі робочої зони до концентрацій, що допускаються санітарними нормами.

5.10.3. Стіни, стелі і внутрішні конструкції приміщень для переробки кольорового брухту, що супроводжуються виділенням отруйних і агресивних речовин (ртуть, свинець), повинні мати покриття, що захищає їх від впливу цих речовин і легко очищається та миється. Прибирання таких приміщень повинно бути механізованим.

5.10.4. За наявності свинцевого пилу в повітрі вище концентрацій, що допускаються санітарними нормами, повинні застосовуватися протипилові респіратори.

5.10.5. Місця забору припливного повітря повинні бути винесені за межі приміщень і мати спеціальні фільтри. Лабораторний аналіз повітря повинен здійснюватися регулярно.

Свинцеві матеріали, що виділяють пил, а також підлога і стіни приміщень, де здійснюється робота з такими матеріалами, повинні систематично зволожуватися.

5.10.6. Роботи з оброблення кабелю й електромоторів повинні бути механізованими.

5.10.7. Випалювання кабелів, роторів і статорів електромоторів і іншого брухту повинно здійснюватися в спеціальних печах, обладнаних надійною витяжною вентиляцією. На знову споруджуваних установках повинно бути передбачене пилогазовловлення. Робити випал на відкритих вогнищах не допускається.

5.10.8. Приміщення електролізних ванн повинно бути устатковано припливно-витяжною вентиляцією. Ванни, як правило, повинні бути обладнані бортовим відсмоктувачем.

5.10.9. Завантаження кошиків у ванни повинно бути механізованим. Для обслуговування ванн повинні бути влаштовані зручні проходи.

5.10.10. У приміщенні електролізних ванн допускається будова тільки центрального опалення. Електричні установки повинні бути у вибухобезпечному виконанні. Застосування відкритого вогню не допускається.

5.10.11. Обслуговування електролізних установок повинно здійснюватися в захисних окулярах і в респіраторах.

5.10.12. Оброблення літака і його частин, ракет та іншої військової техніки повинно виконуватися тільки за нарядом-допуском уповноваженої особи.

VI. ВИМОГИ ДО БЕЗПЕКИ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ОБЛАДНАННЯ, ОБЛАДНАННЯ ГАЗОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА КИСНЕВОГО УСТАТКУВАННЯ, ТРАНСПОРТУ

6.1. Технологічне обладнання

6.1.1. Устаткування для переробки брухту і відходів чорних і кольорових металів повинно відповідати вимогам ГОСТ 12.2.055-81 та Державного стандарту України ДСТУ 3460-96 «Машини та обладнання для перероблення брухту та відходів чорних металів. Загальні вимоги безпеки» (далі — ДСТУ 3460-96).

6.1.2. На технологічне устаткування, що знаходиться в експлуатації, повинні бути оформлені формуляри, паспорти, що відповідають вимогам ГОСТ 2.601-2006.

6.1.3. Організація робочого місця постів управління бруктоперероблювальним устаткуванням і в кабінах кранів повинна відповідати вимогам ГОСТ 23000-78 «Система «Человек-машина». Пульты управления. Общие эргономические требования» (далі — ГОСТ 23000-78), ГОСТ 12.2-032-78 «ССБТ. Рабочее место при выполнении работ сидя. Общие эргономические требования» (далі — ГОСТ 12.2-032-78) та ГОСТ 12.2.033-78 «ССБТ. Рабочее место при выполнении работ стоя. Общие эргономические требования» (далі — ГОСТ 12.2-033-78).

6.1.4. Електропускове устаткування повинно міститися в шухляді, що замикається на замок. Ключ повинен знаходитися у відповідальній особі. Електродвигун ножиць повинен бути надійно заземлений, а заземлювальні шини чи проводи повинні оглядатися щозміни.

6.1.5. Схема автоматичного управління пресом і ножицями повинна мати аварійне відключення з повним зняттям напруги.

6.1.6. Конструкція гідравлічних ножиць та пресів повинна виключати можливість раптового опускання механізму різання під дією власної маси при падінні тиску в мережі.

6.1.7. Зів алігаторних ножиць вище упору повинен бути обладнаний огородженням, що виключає виліт назовні шматків металу, що розрізається.

6.1.8. Кнопки пускової апаратури алігаторних ножиць повинні бути змонтовані безпосередньо на робочому майданчику, педаль включення муфти ножиць повинна мати огородження, що виключає можливість випадкового включення ножиць.

6.1.9. Брикетувальні преси повинні бути обладнані пристосуваннями для механізованого витягу застряглих брикетів і механізованих пристроїв для очищення металевої стружки від сторонніх предметів.

6.1.10. Конструкція брикетувальних пресів повинна виключати випадкове включення прес-штемпеля при холостій роботі преса.

6.1.11. Пост управління для підйому і скидання копрової баби повинен знаходитися в кабіні управління мостовим електрокраном, що обслуговує копер, чи в обладнаному і захищеному місці копра.

6.1.12. Механічний чи електромагнітний захоплювально-скидальний пристрій копрової баби повинен мати надійне зачеплення, що виключає можливість випадкового скидання.

6.1.13. Кабіна машиніста крана і робоче місце біля копра повинні бути надійно захищені від шматків металу, що розлітаються.

6.1.14. Копри баштового типу, що обслуговуються мостовими кранами, повинні бути обладнані пристроєм для центрування і переміщення копрової баби. Не допускається центрування копрової баби вручну.

6.1.15. Використання опор копра для розтяжок і закріплення вантажопідіймальних механізмів, електричних проводів і інших пристроїв, не пов'язаних з роботою копра, не допускається.

6.1.16. Передатні конвеєри і завантажувальні бункери стружкодробарок повинні бути обгороджені бортом, що виключає можливість випадання з них дробленої стружки.

6.1.17. У конструкції дробильних агрегатів, дробарок повинні бути передбачені запобіжні пристрої від перевантажень.

6.1.18. У конструкції молоткових стружкодробарок повинні бути передбачені пристрої для уловлювання шматків металу і предметів, що не дробляться.

6.1.19. Центрифуги незалежно від типу і габаритів повинні бути замкнені в кожух. У конструкції центрифуги повинен передбачатися блокувальний пристрій, що виключає роботу її при незакритих кришках або кожусі.

6.1.20. Центрифуга повинна бути обладнана сигнальним пристроєм для подачі світлових сигналів після підготовки до завантаження — «Завантаження дозволено», під час роботи в автоматичному режимі — «Автомат».

6.1.21. Мийно-сушильні установки повинні бути герметизовані і обладнані витяжною вентиляцією.

6.1.22. Видаткові резервуари для лугів, що використовуються для знежирення, повинні бути оснащені показчиками рівня, переливними, а також витяжними трубами, виведеними з приміщення через дах.

6.1.23. Пристрій випускного жолоба електропечей повинен виключати можливість переповнення його металом. Жолоб повинен бути висушений. Випускний отвір печі після випуску плавки і заправлення печі повинен бути закритий.

6.1.24. Механізм переміщення електродів повинен бути обладнаний обмежниками ходу, що автоматично спрацьовують при підйомі чи спуску їх до граничнодопустимого рівня (чи межі).

6.1.25. Контрваги електродів повинні бути обгороджені суцільними чи ґратчастими кожухами з розміром чарунки не більше 40 x 40 мм. Доступ працівників усередину огороження контрваг повинен бути виключений.

6.1.26. Для збирання електродів і установки замічних електродів біля електропечі повинен бути улаштований спеціальний стенд. Допускається робити нарощування електродів на печах. Перед початком нарощування електродів піч повинна бути відключена і вжиті заходи проти її випадкового включення.

6.1.27. При зміні електродів нарізка металевого ніпеля повинна бути цілком укрита в електрод.

6.1.28. Гак крана, що застосовується при нарощуванні і зміні електродів, повинен бути обладнаний пристосуванням, що виключає випадкове випадання з нього дужки ніпеля електрода.

6.1.29. Електроди повинні вільно переміщатися у здовгих отворах, не доторкуючись до кладки зводу.

Затискачі електродів повинні бути ізольовані від конструкції печі і заземлених вузлів. Зазори між електродними кільцями і електродами повинні мати ущільнення.

6.1.30. Перевірка відповідальною особою стану канатів з підрахунком числа обірваних дротин і визначенням їх поверхневого зносу або корозії повинна виконуватися не рідше одного разу на тиждень. Норми бракування канатів повинні прийматися відповідно до НПАОП 0.00-1.01-07.

При заміні канатів повинні бути застосовані пристрої, що забезпечують безпеку робіт.

6.1.31. При заміні канатів перебування поблизу працівників, не зайнятих цією роботою, не допускається.

6.1.32. Електропускова апаратура, панелі, електродвигуни сепараційних установок повинні бути надійно захищені від потрапляння в них пилу, вологи і від механічних ушкоджень.

6.1.33. Усі механізми сепараційної установки повинні бути обладнані захисними огороженнями для попередження потрапляння працівників у небезпечну зону, а також пристроями і пристосуваннями, що виключають можливість скочування і падіння на землю шматків металу, скрапу в зоні перебування працівників.

6.1.34. Електричний кабель для постачання комплексу механізмів установки повинен мати справну ізоляцію і прокладатися так, щоб виключалася можливість його ушкодження. Прокладка кабелю по землі не допускається.

Неброньовані кабелі і провід у виробничих приміщеннях повинні бути прокладені в сталевих трубах.

6.1.35. Грохоти для просівання чавунної стружки, місця перевантаження шлаку і навантаження неметалевих відходів у транспортні ємності повинні мати аспіраційні укриття.

6.1.36. При використанні для газового різання брукху газоподібного палива повинні застосовуватися подовжені різакі (1000–1200 мм) відповідно до вимог ГОСТ 12.2.055-81.

6.1.37. З'їзди для транспортування металобрукху повинні облицьовуватися з зовнішньої сторони звукопоглинальним матеріалом.

6.1.38. Вентилятори повинні встановлюватися на віброізоляційних підставках. Приєднання повітроводів до вентиляторів необхідно здійснювати через м'які вставки.

6.1.39. Рухомі частини механізмів, агрегатів, що обертаються, якщо вони розташовані у важкодоступних місцях, допускається обгороджувати загальним огороженням із запірним пристроєм. Огороження повинні забезпечувати зручність обслуговування устаткування.

6.1.40. Шланги (рукава) пневматичних чи гідравлічних механізмів за міцністю повинні відповідати розрахунковому тиску повітря чи робочої рідини. Кріплення рукавів до штуцера і інструмента повинно виключати можливість їх зриву при роботі. Приєднання рукавів до штуцерів і роз'єднання їх повинні виконуватися після припинення подачі повітря чи робочої рідини.

6.1.41. Стан металоконструкцій, болтових з'єднань і зварних швів устаткування необхідно систематично контролювати і перевіряти не рідше одного разу на рік.

6.1.42. Блокування, контрольно-вимірювальні прилади і сигналізація повинні перевірятися і ремонтуватися за графіком, затвердженим уповноваженою особою.

6.1.43. На всіх засобах вимірювання червоною смугою повинні бути визначені граничнодопустимі значення параметра, що вимірюється, при досягненні яких на пульті управління повинні подаватися звуковий та світловий сигнали.

6.2. Обладнання газового господарства та кисневе устаткування

6.2.1. Газове господарство підприємств, цехів (дільниць) по заготівлі і переробці брукху і відходів чорних металів повинно відповідати вимогам НПАОП 0.00-1.20-98.

6.2.2. Газопроводи повинні бути герметичними. Виявлені тріщини і нещільності повинні негайно усуватися. Експлуатація зазначеного устаткування за наявності тріщин не допускається.

6.2.3. Стаціонарні газорозбірні пости повинні бути розміщені в металевих шафах з отворами для вентиляції. Відстань між шафами газорозбірних постів для кисню і пального газу повинна бути не менше 150 мм. Шафи повинні розміщатися на висоті не менше 0,6 м від підлоги (до низу шафи).

Дверцята шаф під час роботи повинні бути відкриті. За відсутності працівника, що користується газорозбірним насадженням, шафа повинна бути закрита на запірний пристрій.

6.2.4. Газорозбірні пости повинні бути надійно захищені від механічних ушкоджень. Підходи до них повинні бути вільними.

6.2.5. При розміщенні газорозбірних постів на стінах колон чи на інших будівельних конструкціях необхідно дотримуватися таких норм розривів: до ізольованих проводів і електрокабелів — 1 м, до оголених проводів — 2 м.

6.2.6. Справність дії запобіжних клапанів, установлених на резервуарах, їх спрацьовування при заданому тиску перевіряються відповідно до інструкції підприємства-виготовлювача.

Відповідно до вимог нормативно-правових актів манометри, що установлені на ємностях, повинні перевірятися щотижня шляхом скидання тиску до нуля, один раз на місяць — контрольним манометром, один раз на рік — проходити державну повірку.

6.2.7. Відтаювання замерзлого конденсату води в газопроводах повинно забезпечуватись зовнішнім розігрівом за допомогою пари, нагрітого піску чи гарячої води. Не допускається застосування для цієї мети відкритого вогню, а також способів, при яких можливе іскроутворення.

6.2.8. Трубопроводи гарячої води та пари повинні виконуватися та експлуатуватися відповідно до Правил будови і безпечної експлуатації трубопроводів пари та гарячої води, затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці України від 08.09.98 № 177, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 07.10.98 за № 636/3076 (далі — НПАОП 0.00-1.11-98).

6.2.9. Будова, виготовлення, монтаж і експлуатація кисневого устаткування, що працює під тиском, повинні відповідати вимогам нормативно-правових актів.

6.2.10. Для роботи з киснем повинні застосовуватися тільки спеціально призначене для цього кисневе устаткування, контрольно-вимірювальна апаратура чи устаткування.

6.2.11. Для виміру тиску кисню чи збагаченого киснем повітря повинні застосовуватися тільки кисневі манометри.

6.2.12. Усі манометри, які установлені на киснепроводах, повинні мати блакитне пофарбування і напис: «Кисень — маслонебезпечно!»

6.2.13. Кисневе устаткування повинно фарбуватись у блакитний колір чи мати смугу блакитного кольору.

На кисневому устаткуванні, за винятком засобів індивідуального захисту, повинен бути напис: «Кисень. Небезпечно!» Напис наноситься чорною фарбою на блакитному тлі чи блакитною фарбою на будь-якому тлі.

6.2.14. У киснепроводах, що працюють під тиском, не повинно бути роз'єднань, заглушок тощо, розташованих у зоні постійного перебування працівників. При неможливості виконання цієї умови на киснепроводах повинні бути встановлені захисні кожухи.

6.2.15. Випробування киснепроводів на міцність слід робити гідравлічним способом з пробним тиском, що становить 1,25 робочого. Для киснепроводів, що працюють під тиском не більше 1,6 МПа (16 кгс/см²), змонтованих на опорах і не розрахованих на навантаження при заповненні киснепроводів водою, допускається проведення пневматичних випробувань на міцність.

Випробування киснепроводу на міцність з виявленням витоків варто робити пневматичним способом.

6.2.16. Перевірка щільності киснепроводів, вентилів балонів і затисків, арматури рамп, рукавів повинна проводитись за допомогою мильного розчину чи за допомогою газоаналізатора не рідше одного разу на 6 місяців.

6.2.17. Експлуатація змонтованих і випробуваних киснепроводів допускається тільки після приймання їх заводською комісією, що призначається уповноваженою особою.

6.2.18. У неметалевих деталях устаткування, арматури, що працюють у контакті з киснем, не допускається наявність тріщин, подряпин тощо.

6.2.19. Вибір ущільнювальних (прокладних) матеріалів, матеріалів рухливих ущільнень, ущільнювальних матеріалів запірних органів арматури, розділових мембран виконується за ГОСТ 12.2.052-81.

6.2.20. Шланги (рукава), що застосовуються для підведення кисню до місць споживання, повинні бути міцними, гнучкими і відповідати вимогам ОСТ 26-05-708-87 «Ниппели к резиновым рукавам аппаратуры для газопламенной обработки металлов. Конструкция и размеры. Общие технические требования».

6.2.21. Довжина шлангів для кисневого різання залежно від умов роботи повинна становити 8–20 м.

Кисневі шланги необхідно випробовувати за допомогою надлишкового тиску 2 МПа (20 кгс/см^2).

6.2.22. Технологія нанесення ущільнювального матеріалу повинна виключати його потрапляння в «проточну» частину устаткування. Надлишки його, видавлені з роз'ємів, повинні бути видалені.

6.2.23. Розміщення і експлуатація резервуарних установок з рідким киснем повинні відповідати вимогам законодавства.

6.2.24. Не допускається експлуатація посудини, якщо після заливання рідкого кисню відбувається обмерзання зовнішньої її частини.

6.2.25. Не допускається експлуатація резервуарів, устаткування і трубопроводів рідкого кисню при несправних запобіжних клапанах, що відключає пристрої, а також при їх відсутності.

6.2.26. Не допускається застосовування устаткування (рукава, редуктори тощо) для рідкого кисню, якщо раніше воно використовувалося для інших зріджених газів.

6.2.27. При проведенні робіт в ємностях з-під кисню необхідно користуватися сходами і інструментами з матеріалів, що виключають іскроутворення (латунь, бронза тощо).

6.2.28. Теплоізоляційні матеріали, що у процесі роботи устаткування можуть контактувати з рідким киснем, повинні відповідати вимогам нормативно-правових актів.

6.2.29. Стаціонарні газозабірні пости палих газів повинні бути оснащені запобіжними рідинними затворами закритого типу і відповідною запірною арматурою.

6.2.30. Централізована подача газів до газозабірних постів повинна здійснюватися під тиском, що не перевищує зазначеного в технічних характеристиках газозабірних постів, але не більше 1,5 МПа (15 кгс/см^2) для кисню і не більше 0,15 МПа ($1,5 \text{ кгс/см}^2$) для пального газу. Регулювання тиску і підтримку його в заданих параметрах слід здійснювати мережними регуляторами.

6.2.31. Підключення газорізальної апаратури до постів кисню, подача якого централізована, може здійснюватися без балонних кисневих редукторів.

6.2.32. При підключенні газових різаків безпосередньо до балонів з киснем і палим газом встановлення на балони редукторів є обов'язковим. Роботи по підключенню газових різаків до балонів з киснем і палим газом повинні виконуватися з дотриманням вимог нормативно-правових актів.

6.2.33. У разі роботи апаратури на рідкому пальному ємність з палим слід заповнювати не більше ніж на $4/5$ її об'єму. Така ємність повинна мати манометр або зворотний клапан.

Рідке пальне (гас), що заливається в ємність, повинно бути профільтрованим. Застосування етилового бензину як рідкого пального не допускається.

Робочий тиск у ємності не повинен перевищувати 0,25 МПа ($2,5 \text{ кгс/см}^2$). При перервах у роботі тиск у ємності повинен скидатися.

6.2.34. До одного балона, рідинного затвора чи зворотного клапана може бути приєднаний тільки один пальник чи різак.

6.2.35. На постійних робочих місцях газорізальників повинні бути пристосування для підвіски різаків під час перерв у роботі.

6.2.36. Газорізальна апаратура (різаки, пальники, редуктори, бачки і гумовотканинні рукави) перед видачею в експлуатацію повинна бути знежирена і перевірена на справність.

6.2.37. Гумовотканинні рукави, застосовувані для подачі під тиском палих газів, кисню і рідкого пального до апаратури для газового і гасового різання металобрухту, повинні відповідати ГОСТ 9356-75 «Рукава резиновые для газовой сварки и резки металлов. Технические условия» (далі — ГОСТ 9356-75).

6.2.38. До апаратів рукава повинні приєднуватися за допомогою гофрованих ніпелів. Кінці рукавів закріплюються на них спеціальними кріпильними хомутиками. При необхідності з'єднання кінців двох рукавів варто користуватися двосторонніми ніпелями.

6.2.39. Рукав повинен складатися не більш ніж із трьох шматків, закріплених хомутиками. Максимальна довжина таких шматків повинна бути 3 м.

6.3. Транспорт

6.3.1. Експлуатація автомобільного транспорту на території підприємства повинна відповідати вимогам Правил дорожнього руху.

6.3.2. У районі маневрових операцій повинні бути створені умови для безпечного їх проведення.

6.3.3. Швидкість руху транспорту на переїздах, стрілках повинна встановлюватися уповноваженою особою залежно від місцевих умов.

6.3.4. На в'їзних залізничних прорізах у цехах повинні бути встановлені світлова і звукова сигналізація.

6.3.5. Передавальні візки повинні бути обладнані кінцевими вимикачами і сигнальним пристроєм, що включається одночасно з візком, який пересувається, а ходові колеса — відбійними щитками.

6.3.6. Шляхи пересування передавальних візків повинні бути в справному стані і мати тупикові упори. Кабельні (тролейні) траншеї повинні бути перекриті міцним настилом.

6.3.7. Будова і експлуатація візків повинні виключати можливість падіння вантажів при їх переміщенні, а також самоперекидання візка при його навантаженні, розвантаженні чи транспортуванні.

6.3.8. Відстань між крайніми виступаючими частинами візка і конструкціями будинку, устаткуванням або складованими в цеху матеріалами повинна бути не менше 0,7 м з обох боків візка.

6.3.9. Автовивантажувачі, бічні автоперекидачі повинні бути обладнані ключем-биркою, кінцевими вимикачами висоти підйому, упорами і запобіжними ланцюгами, що надійно утримують автотранспорт у нахиленому положенні.

6.3.10. Технічний стан транспортних засобів, які використовуються для перевезення рідкого кисню, повинен відповідати вимогам інструкцій заводів-виготовлювачів і інструкцій підприємств-постачальників і споживачів рідкого кисню.

6.3.11. Будова автоцистерн повинна відповідати вимогам нормативно-правових актів. Вихлопна труба з іскрогасильною сіткою і глушник від двигуна повинні бути виведені до передньої частини автоцистерни з нахилом вихлопного отвору вниз. Автоцистерна обладнується двома вуглекислотними вогнегасниками ОУ-2.

6.3.12. Транспортування рідкого кисню на невелику відстань дозволяється по теплоізольованих трубопроводах, змонтованих з підйомом у бік напрямку потоку рідини.

6.3.13. Злив рідкого кисню із залізничних цистерн, наповнення автоцистерн повинні регламентуватися інструкціями з охорони праці, розробленими та затвердженими на підприємстві з дотриманням вимог НПА ОП 0.00-4.15-98.

6.3.14. При транспортуванні ємності з рідким киснем вся арматура повинна охоронятися від забруднення і замаслювання.

6.3.15. Стаціонарні і транспортні ємності для рідкого кисню і посудини газифікаторів не менше двох разів на рік, а також при будь-якій підозрі на появу в них мастила повинні знежирюватися. Вибір способу знежирення і засобів, що знежирюють, слід робити відповідно до СТП 2082-594-05 «Методы обезжиривания. Общие требования к технологическим процессам» (далі — СТП 2082-594-05).

6.3.16. Влаштування і експлуатація ліфтів повинні відповідати вимогам Правил будови і безпечної експлуатації ліфтів, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 01.09.2008 № 190, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 937/15628 (НПАОП 0.00-1.02-08).

6.4. Вимоги безпеки при ремонті агрегатів та обладнання

6.4.1. Ремонт устаткування повинен проводитися в терміни, передбачені графіком, затвердженим у встановленому порядку, і відповідно до Правил охорони праці під час ремонту устаткування на підприємствах чорної металургії, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 20.08.2008 № 183, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 16.09.2008 за № 863/15554 (далі — НПАОП 27.1-1.06-08).

6.4.2. Капітальні і поточні ремонти устаткування повинні проводитися за розробленими і затвердженими проектами організації робіт. У проектах організації робіт повинні вказуватися заходи щодо забезпечення безпечних умов праці на кожний ремонт і відповідно до чинної нормативної документації повинна бути призначена особа, відповідальна за проведення ремонту.

6.4.3. Ремонтні майданчики кранів повинні бути обладнані підймальними пристроями, що забезпечують підйом і спуск необхідних деталей і вузлів крана, що ремонтуються.

6.4.4. Відповідно до НПАОП 27.1-1.06-08 перед початком ремонтних робіт усі працівники, що беруть участь у ремонті, повинні бути ознайомлені з проектом організації робіт.

6.4.5. Устаткування газорегуляторного пункту (ГРП) і газорегуляторної установки (ГРУ) повинно проходити планово-попереджувальні огляди і ремонти в терміни, передбачені графіком, затвердженим уповноваженою особою. При цьому не менше одного разу на рік повинна передбачатися ревзія з розбиранням усього устаткування. Перевірка, настроювання запобіжних і викидних клапанів проводяться не рідше одного разу на два місяці.

6.4.6. Внутрішньоцехові газопроводи необхідно ремонтувати залежно від характеру ремонту за графіком планово-попереджувальних робіт, затвердженим уповноваженою особою. Виявлений витік газу необхідно усувати негайно. Трубопроводи в будинках цехів повинні прокладатися відкрито.

6.4.7. Ремонт киснепроводів, арматури, підтяжку фланцевих з'єднань тощо необхідно робити після зняття тиску.

6.4.8. При проведенні ремонту на киснепроводах чи кисневому устаткуванні в місцях, де можуть перебувати працівники, вміст кисню не повинен перевищувати 23%.

6.4.9. Розбирання і ремонт вузлів устаткування і апаратури, що працюють у кисневому середовищі, необхідно робити спеціальним знежиреним інструментом в іскробезпечному виконанні, у незамасленому одязі і незамасленими руками.

6.4.10. Ремонт апаратів, посудин, приладів і комунікацій, у яких знаходився рідкий кисень, повинен здійснюватися тільки після їх нагрівання до плюсових температур і видалення з них газоподібного кисню продувкою повітрям.

6.4.11. Агрегати і устаткування, що зупинені на ремонт, повинні бути відключені від діючого устаткування і трубопроводів (газу, пари, повітря тощо).

6.4.12. Перед початком ремонту всі сходи, майданчики і територія ремонтних робіт повинні бути очищені від сміття.

Перед ремонтом устаткування повинна бути відключена подача електроенергії до електроприймачів, електросхеми розібрані, а на пускових приладах чи рукоятках рубильників вивішено плакат: «Не включати, працюють люди!». Знімати попереджувальний плакат і включати устаткування і трубопроводи в роботу можна тільки з дозволу уповноваженої особи.

При виконанні ремонтних робіт повинна застосовуватися биркова система. Допуск працівників у зону ремонту без захисних касок не допускається.

6.4.13. У кожному цеху повинна бути розроблена та затверджена уповноваженою особою інструкція з вказівкою об'єктів і устаткування, ремонт яких повинен виконуватися із застосуванням биркової системи, нарядів-допусків чи з оформленням проекту організації робіт.

Налагоджувальні роботи та огляди механізмів у дії за бірочною системою повинні здійснюватися відповідно до нормативно-правових актів.

6.4.14. Проведення ремонтних робіт на висоті слід виконувати відповідно до вимог Інструкції з охорони праці під час виконання електромонтажних робіт на висоті, затвердженої наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 05.06.2001 № 254, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 20.07.2001 за № 618/5809 (НПАОП 0.00-5.26-01), та Правил охорони праці під час виконання робіт на висоті, затверджених наказом Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 27.03.2007 № 62, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 04.06.2007 за № 573/13840 (НПАОП 0.00-1.15-07), а безпечний доступ до місць роботи повинен бути забезпечений шляхом встановлення сходів, риштувань, підвісних майданчиків чи колясок. На риштуваннях повинна бути вказана їх вантажопідйомність.

У разі виконання робіт на висоті в два і більше яруси між ними мають бути влаштовані міцні перекриття. При виконанні робіт на висоті без риштувань або колясок повинні застосовуватися запобіжні пояси.

6.4.15. Викидання з висоти різноманітних матеріалів і деталей устаткування після ремонту не допускається.

6.4.16. Підйом і переміщення важких предметів (деталей устаткування, будівельних матеріалів і тощо) під час ремонту повинні бути механізованими.

Не допускається використання газопроводів і їх несучих колон як опори для піднімання вантажів.

6.4.17. У проектах організації ремонтних робіт повинна бути визначена зона ремонту і передбачені безпечні проходи до робочих місць, майстерень, а також до місць відпочинку працівників. Місця виконання ремонтних робіт і всі проходи повинні бути освітлені згідно з ДБН В.2.5-28-2006; необхідно систематично прибирати сміття і відходи матеріалу.

6.4.18. Кисень до місця проведення автогеннозварювальних робіт повинен підводитися від розподільної рампи. Подача кисню в балонах допускається у виняткових випадках з дотриманням вимог цих Правил.

6.4.19. Зварювальні роботи повинні виконуватися відповідно до ГОСТ 12.3.003-86* «ССБТ. Работы электросварочные. Требования безопасности» (далі — ГОСТ 12.3.003-86*).

6.4.20. При підвищенні концентрації шкідливих домішок у повітрі вище допустимих норм на ділянці проведення ремонтних робіт усі працівники з цієї ділянки повинні бути негайно виведені в безпечні місця.

6.4.21. Розбирання риштування повинно починатися згори вниз за етапами і ярусами. У міру розбирання всі елементи риштувань повинні опускатися вниз на тросах або канатах за допомогою блоків і лебідок. Перед розбиранням риштування повинні бути очищені від сміття. Розбирання риштувань повинно виконуватися під безпосереднім наглядом уповноваженої особи.

6.4.22. Профілактика і відбудовний ремонт газорізальної апаратури, а також перевірка і дослідження її після ремонту повинні здійснюватися в централізованому порядку.

6.4.23. Ремонт і наладку ножиць слід робити при піднятих повзунах механізмів притиску і різання, установлених на запобіжних фіксаторах. При заміні і регулюванні ножів, заміні лицевальної плити під притиском варто користуватися передбаченими в конструкції ножиць спеціальними фіксаторами повзунів у піднятому положенні.

6.4.24. Після закінчення ремонтних робіт біля кожного агрегату повинно бути прибрано сміття, матеріали, що залишилися, відновлені всі огороження, а устаткування пофарбоване.

**Начальник управління організації
державного нагляду в металургії,
енергетиці, будівництві та котлонагляду**

В. І. ІВАНЧЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Заступник Міністра
промислової політики України

В. В. СЕВЕРНЮК

Заступник Міністра України
з надзвичайних ситуацій та
у справах захисту населення
від наслідків Чорнобильської
катастрофи

В. М. ТРЕТЬЯКОВ

Головний державний санітарний
лікар України,
Перший заступник Міністра
охорони здоров'я України

О. М. БІЛОВОЛ

Голова Державного комітету
ядерного регулювання України

О. А. МИКОЛАЙЧУК

Голова Державного комітету
України з питань технічного
регулювання та споживчої
політики

Л. В. ЛЮСЮК

Голова Державного комітету
України з питань регуляторної
політики та підприємництва

О. КУЖЕЛЬ

Директор виконавчої дирекції
Фонду соціального страхування
від нещасних випадків
на виробництві та професійних
захворювань України

С. Г. БОГДАНОВ

Голова Центрального комітету
профспілки трудящих металургійної
і гірничодобувної промисловості
України

В. І. КАЗАЧЕНКО

В. о. президента Спілки підприємців
малих, середніх і приватизованих
підприємств України

В. БИКОВЕЦЬ

Президент Спілки орендарів
і підприємців України

В. ХМІЛЬОВСЬКИЙ

В. о. президента Всеукраїнської
асоціації роботодавців

В. БИКОВЕЦЬ

Генеральний директор
Федерації роботодавців України

В. НАДРАГА

Заступник Голови Федерації професійних
спілок України

С. Я. УКРАЇНЕЦЬ